

DET EUROPÆISKE RÅD I BARCELONA
DEN 15.-16. MARTS 2002

DEL III

Bidrag til drøftelserne

INDHOLD

Rådet (økonomi og finans).....	2
Rådet (beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedspolitik)	13
Rådet (det indre marked, forbrugerpolitik og turisme).....	19
Rådet (miljø)	27
Liste over dokumenter/rapporter til Det Europæiske Råd.....	40

RÅDET (ØKONOMI OG FINANS)

Den 5. marts 2002

Nøglespørgsmål vedrørende de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker i 2002

I. INDLEDNING

1. EU har en veldefineret **strategi for den økonomiske politik**, der er baseret på vækst- og stabilitetsorienterede makroøkonomiske foranstaltninger og fortsatte fremskridt med økonomiske reformer. Den giver mulighed for at tage hensyn til skiftende økonomiske betingelser på kort sigt, samtidig med at økonomiens produktionskapacitet på mellemlang sigt bevares og styrkes.
2. Den vellykkede indførelse af **eurosedler og -mønter** markerer det afsluttende skridt hen imod Den Europæiske Monetære Union og har skabt et fælles valutaområde med over 300 mio. mennesker. Euroen står for et vigtigt bidrag til stabiliteten i det internationale monetære system og verdensøkonomien og virker samtidig som en ansporing til mere dybtgående integration og virkeliggørelse af "mere Europa"-tanken.
3. Det forhold, at euroen nu er blevet bragt i omløb, vil fremskynde integreringen af økonomierne i euroområdet og bidrage til at skabe nye investeringsmuligheder, øget vækst og kraftigere jobskabelse. Fremskridtene hen imod en mere fuldstændig integration og interdependens kræver endvidere styrkelse og fortsat implementering af strategien for EU's økonomiske politik.
4. Det Europæiske Råd må på mødet i Barcelona arbejde på at styrke det operationelle grundlag for Den Økonomiske og Monetære Union og på fuldførelsen af det indre marked. Målet er en **koordineret indsats**, hvor der lægges vægt på klare nationale forpligtelser, når det drejer sig om at lægge grunden til vækst på mellemlang og lang sigt i Europa. **Signaler** for den økonomiske politik må nu mere end nogensinde være **klare, utvetydige og understøttet af en resolut implementering**. Der må ubetinget vilje til, hvis der for alvor skal sikres et varigt økonomisk opsving. Dette betyder i sidste ende at gøre det økonomiske reforminitiativ, der blev indledt i Lissabon og videreudviklet i Stockholm, overbevisende og slagkraftigt og at bevare troværdige makroøkonomiske rammer.

5. **De overordnede retningslinjer** for de økonomiske politikker er kernen i EU-koordineringen af de økonomiske politikker. Disse retningslinjer skal være præcise, koncentrere sig om de vigtigste udfordringer, Unionen står overfor, med særlig fokus på euroområdet, hvor der er mest behov for koordinering, og bidrage til at sikre, at foranstaltninger, der vedtages inden for alle Fællesskabets økonomiske koordinationsprocesser, er forenelige hermed.

II. ØKONOMISKE RAMMER OG PERSPEKTIVER

6. Den aktuelle **økonomiske kontekst** er et begyndende globalt opsving efter den bratte nedtur i 2001. Nogle hovedindikatorer viser så småt, at den økonomiske situation er ved at blive stabiliseret, og der er tegn på, at den økonomiske aktivitet er ved at stabiliseres. Der er dog usikkerhed om, hvornår bedringen vil indfinde sig, og hvor omfattende og holdbar, den vil være, og der er fortsat risiko for nedadgående tendenser.
7. **Den makroøkonomiske politiks reaktion på nedgangen** har været hurtig og resolut. De monetære myndigheder har nedsat rentesatserne, da der ikke var udsigt til inflationspres, og finanspolitikken har spillet sin rolle via de automatiske stabilisatorer, der i betydelig grad bidrager til at afbøde svingningerne i produktionsstigningen. Den økonomiske politiks hurtige reaktion, sunde grundlæggende principper og genoprettelse af tilliden skaber et **grundlag for økonomisk bedring**. Udsigterne til en vedvarende bedring må styrkes ved, at der iværksættes strukturelle reformforanstaltninger med henblik på at øge mulighederne for vækst.

III. DEN EUROPÆISKE UNIONS STRATEGI FOR DEN ØKONOMISKE POLITIK

1. Den makroøkonomiske politik

8. Euroområdet er en monetær union, der er underlagt en fælles og uafhængig penge- og valutapolitik og decentraliserede, men koordinerede finanspolitikker. Der er derfor et behov for at gøre fremskridt hen imod
- at forbedre **overvågningen og evalueringen af de økonomiske trends** i euroområdet. Det betyder, at der må gøres en større indsats for at forbedre og harmonisere de metoder, der anvendes ved udarbejdelsen af statistikker og indikatorer for euroområdet.

- at gennemføre en **systematisk analyse af områdets policy-mix** med henblik på at vurdere penge- og valutapolitikken og finanspolitikernes virkninger på den økonomiske udvikling i euroområdet, herunder inflation, lønudvikling, investeringer samt eurovekselkurser.
- at styrke de allerede eksisterende mekanismer inden for Euro-gruppen for **koordinering af den økonomiske politik, og navnlig af finanspolitikken**.

9. Koordineringen af finanspolitikkerne er baseret på en forpligtelse til at opnå den budgetstabilitet og følge de spilleregler, der er fastlagt i **stabilitets- og vækstpakken**. Medlemsstaterne vil fastholde det mellemfristede mål om et budget, der er tæt på balance eller i overskud, eller respektere dette mål senest i 2004.

De automatiske stabilisatorer skal have mulighed for at virke symmetrisk, både ved opgang og nedgang, når blot grænsen på 3% af BNP ikke overskrides ved nedgang. Dette betyder navnlig, at man i de ekspansive faser bør kunne høste det fulde udbytte af væksten.

Medlemsstaterne kan kun gøre brug af skøn, hvis de har skabt den nødvendige manøvrerum.

10. Der bør gøres en større indsats og koordineres bedre, hvad angår de offentlige financers **kvalitet og holdbarhed på lang sigt**:

- **kvalitet** betyder at tilvejebringe den struktur i de offentlige indtægter og udgifter, der er nødvendig for at kunne sikre sunde og holdbare offentlige finanser, samtidig med at EU-økonomiernes vækstmuligheder øges. På denne baggrund må skattereformer og reformer af det offentlige forbrug tage sigte på at skabe forudsætninger for at fremme beskæftigelsen og investeringerne, samtidig med at det mellemfristede mål om en budgetstilling, der er tæt på balance eller i overskud, fastholdes.
- **holdbarhed** kræver en tværfaglig strategi, der kan takle følgerne af den aldrende befolkning, herunder behov for sundhedspleje, samtidig med at det sikres, at de offentlige finanser i Europa er solvente på lang sigt. Strategien bør baseres på yderligere nedbringelser af den offentlige gæld, forøgelse af beskæftigelsesfrekvenserne og reformer af selve pensionssystemerne.

2. Strukturreformpolitik

2.1. Produktmarkedsreformer

11. Foranstaltninger til at liberalisere, åbne, integrere og skabe konkurrence på de europæiske markeder for varer og tjenester er med til at skabe et virkeligt fleksibelt produktionssystem, der kan dirigere ressourcerne derhen, hvor de kan udnyttes bedst, og således fremme produktionen, beskæftigelsen, indkomstniveauet og velstanden. Denne overbevisning deles af alle EU-medlemsstaterne og er grundtanken i den ambitiøse økonomiske reformdagsorden, der blev fastlagt på topmødet i Lissabon.

12. Medlemsstaternes økonomiske reformer kan gøres mere effektive gennem koordination, og ved at de fremskyndes, så alle når op på niveauet i de lande, der har de bedste resultater. En politik for samtidige strukturreformer vil, hvis den anvendes konsekvent, give følgende fordele
 - den sætter Den Økonomiske og Monetære Union i stand til at klare chok udefra, idet den øger markedernes fleksibilitet
 - vigtige synergier udnyttes
 - optimal ressourceallokering baseret på liberaliseringstiltag iværksat i fællesskab
 - flaskehalse og markedsforstyrrelser undgås
 - det sikres, at europæiske virksomheder konkurrerer på lige fod.

Det er endvidere vigtigt at forbedre skatteforholdene ved at styrke samarbejdet mellem medlemsstaterne om at begrænse skadelige skatteordninger og bekæmpe skattesvig.

Reformer inden for netværksindustriene

13. Der er gjort pæne fremskridt hen imod liberalisering af netværksindustriene, men der er stadig lang vej igen:

- der er ikke gjort lige store **fremskridt i liberaliseringen** i alle medlemsstaterne
- mulighederne for samhandel inden for Fællesskabet er begrænsede: der er fortsat **hindringer for at komme ind på** de nationale markeder, der er kun gjort få fremskridt hvad angår **sammenkoblinger**, og udvekslinger mellem medlemsstaterne er generelt få og sjældne.

14. De sektorer, hvor det haster mest med nye reformforanstaltninger, er energi og transport. Liberaliseringsstrategier må sondre mellem to klart adskilte aspekter: sammenkobling og effektiv liberalisering. Liberaliseringsstrategierne må også tage hensyn til, at netværksindustriene varetager forsyningspligt opgaver. Det er derfor af afgørende betydning, at reguleringerne er velgennemtænkte.

A. Sammenkoblingsinfrastruktur

El og gas

- der skal på forårstopmødet vedtages tidsbestemte mål for fysisk sammenkobling mellem medlemsstaternes netværk, der er tilstrækkelige til at markere et reelt fremskridt hen imod det fælles energimarked, samt fastsættes de nødvendige rammer for at muliggøre udviklingen af den relevante infrastruktur. Finansieringsbehovene bør fortrinsvis dækkes af de involverede virksomheder.
- der bør sikres tredjeparter lige adgang til netværkene.

Luftransport

- arbejdet med initiativer, der tager sigte på at skabe et fælles europæisk luftrum inden 2004, bør fortsættes aktivt, også under hensyn til betydningen af Fællesskabets deltagelse i Eurocontrol.

Transeuropæiske net

- foranstaltningerne i den lovgivningspakke, Kommissionen godkendte den 20. december, bør tages op til aktiv overvejelse, herunder forslagene om udviklingen af infrastrukturprojekter og ændringer i finansieringssystemerne for de transeuropæiske net som følge af budgetmæssige begrænsninger.

B. Effektiv liberalisering

El og gas

- der bør på forårstopmødet fastsættes en ambitiøs tidsplan for [virksomheders]¹ adgang til frit valg af leverandør.

Jernbanetransport

- "anden jernbanepakke", der skal indfase konkurrence i forbindelse med levering af tjenesteydelser, bør tages op til aktiv overvejelse på grundlag af en vurdering af første pakke.

C. Forsyningspligtydelser

Liberalisering af markederne skulle sikre en effektiv konkurrence og opfyldelse af forsyningspligten (lige adgang, kontinuitet i betjeningen, sikkerhed for brugerne). En sådan pligt kan pålægges, men må under ingen omstændigheder føre til markedsforvridninger. Det står under overholdelse af traktatens bestemmelser medlemsstaterne frit for at definere forsyningspligtydelser og at fastlægge, hvordan de skal organiseres.

¹ **Bemærkning fra formandskabet:** Der var ikke enighed i Rådet om udformningen af sætningen om effektiv liberalisering af energisektoren.

Forbedring af iværksætterklimaet

15. Virkelig og effektiv konkurrence på markederne er en hjørnesteen i den økonomiske reformproces. Konkurrence giver disciplin og incitamenter til at sikre større økonomisk effektivitet og styrke Den Europæiske Unions konkurrenceevne.

Det er derfor vigtigt at styrke **konkurrencemyndighedernes** kapacitet med henblik på tilpasning til ændringerne i Den Europæiske Unions økonomiske struktur i en stadig mere globaliseret verden.

16. Mindre og mere målrettet statsstøtte er en central bestanddel af målet om effektiv konkurrence i hele Den Europæiske Union. Med henblik herpå bekræfter Unionen på ny, at medlemsstaterne har forpligtet sig til at nedskære statsstøtten udtrykt i procent af BNP inden 2003, at søge at afskaffe støtte, der (konkurrencemæssigt) virker mest fordrejende, at rette støtten mod mere horisontale og fælles mål, herunder samhørighedsmål, og sætte den ind, der hvor der klart er påvist markedssvigt.

Unionen understreger også på ny behovet for, at både Kommissionen og medlemsstaterne gør systemet mere gennemsigtigt.

17. **Iværksætterkulturen** bør fremmes ved at nedbringe administrative og lovgivningsmæssige hindringer til et absolut minimum. Der bør fastlægges standarder, der forkorter den tid, der kræves til etablering af SMV'er, og der vil blive fastlagt en handlingsplan med henblik på at forbedre og forenkle de lovgivningsmæssige rammer i overensstemmelse med Mandelkernrapportens konklusioner. Det europæiske charter om små virksomheder bør implementeres yderligere. Det er desuden væsentligt at forbedre virksomhedernes skatteforhold.
18. God "**corporate governance**" er en nøgle til økonomisk effektivitet. Dens gunstige virkninger for virksomhedsledelse, tilliden, investeringer og kapitalstrømme er velkendte. Rådet opfordrer medlemsstaterne til at tage skridt til at sikre gennemsigtighed i virksomhedsledelse og regnskaber og at beskytte aktionærer og andre stakeholders.

19. **Inkorporeringen og den effektive gennemførelse af fællesskabsdirektiver** skal fremskyndes i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Stockholm. Gennemførelsen af et virkeligt indre marked kræver hurtigere fremskridt med at integrere markederne for tjenesteydelser, en yderligere åbning af markedet for offentlige indkøb, mere udbredt anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse og fremskyndelse af arbejdet med produktstandarder.

2.2. Reforme af kapitalmarkederne og sektoren for finansielle tjenesteydelser

20. Disse reformer bør først og fremmest tage sigte på at fremskynde **integreringen af de finansielle markeder** og at opnå det fulde udbytte af en effektiv kanalisering af opsparingen ved at nedbringe omkostningerne ved at få adgang til kapital med henblik på at fremme investeringerne i EU. Kernen i disse bestræbelser er handlingsplanen for finansielle tjenesteydelser, hvis delforanstaltninger skal lovfæstes inden 2005, idet alle berørte parter bør gøre alt for at der kan blive etableret et integreret marked for værdipapirer inden udgangen af 2003. I denne forbindelse er der også behov for at øge effektiviteten af grænseoverskridende clearings- og afviklingsordninger på europæisk plan.
21. Vejen til integrering af de finansielle markeder er at kombinere gensidig anerkendelse i retlige spørgsmål under anvendelse af oprindelseslandsprincippet med en harmonisering af de etiske regler, der er af afgørende betydning for beskyttelse af investorerne. Følgende skæringsdatoer bør overholdes:
- Rådets og Europa-Parlamentet bør godkende følgende i 2002:
 - direktivet om markedsmisbrug
 - direktivet om brug af sikkerhedsstillelse
 - forordningen om fastlæggelse af IAS-standarder i EU
 - direktivet om forsikringsformidling
 - udkastet til direktiv om prospekter
 - udkastet til direktiv om finansielle konglomerater
 - udkastet til direktiv om arbejdsmarkedsorienterede pensioner.
 - færdiggørelse og godkendelse af de direktivudkast, som Kommissionen skal forelægge, om overtagelsestilbud og om opgradering af kravene om regelmæssig rapportering og af investeringsservicedirektivet.

22. **Risikovillig kapital** er endnu en prioritet på dagsordenen. Etaperne i handlingsplanen for risikovillig kapital bør til dels være tilbagelagt inden 2003 med henblik på at fjerne resterende hindringer for etableringen af et virkeligt europæisk marked for risikovillig kapital.
23. Hvor effektive disse initiativer vil være, afhænger af indførelsen af en **hurtigere lovgivningsprocedure** gennem implementering af Lamfalussy-rapportens reformforslag.

2.3. Arbejdsmarkedsreformer

24. Den politiske indsats bør fokusere på en modernisering af arbejdsmarkedet med henblik på at understøtte jobskabelsesprocessen. EU har sat sig selv krævende mål, og der er endnu meget, der skal gøres: **øge udbuddet af arbejdskraft**, sikre, at enhedslønomkostningerne er forenelige med de europæiske økonomiers **fortsatte konkurrenceevne** og kan stimulere til større efterspørgsel efter arbejdskraft, samt opnå **bedre overensstemmelse mellem arbejdskrafts-udbuddet og -efterspørgslen**.
25. Den europæiske økonomis jobskabelseskapacitet har bedret sig betydeligt i de sidste par år, idet arbejdsløshedsprocenten er blevet betydelig nedbragt. Den voldsomme vækst i anden halvdel af 1990'erne, fremskridtene med hensyn til visse aspekter af arbejdsmarkedets funktion, koordinering af de økonomiske politikker og en moderat lønudvikling har medvirket til at fremkalde denne ændring. Rådet noterer sig de **fremskridt**, der er gjort inden for følgende områder:
- **aktive arbejdsmarkedspolitikker**. Der har været fulgt en præventiv strategi, der har sat fokus på beskæftigelsesegnetheden hos grupper, der har været forhindret i at komme ind på arbejdsmarkedet, især som følge af ringe kvalifikationer. Bestræbelserne bør fortsættes. Samtidig bør der foretages en evaluering med henblik på at målrette disse politikker bedre.
 - **nedbringelse af skatten på arbejde**. EU har som helhed nedbragt de skattemæssige incitamentter til ikke at arbejde under særlig hensyntagen til jobs for lavt kvalificerede.

26. Der må dog **fortsat gøres en indsats** på følgende områder:

- **skatteforanstaltninger** med henblik på at øge arbejdskraftefterspørgslen og arbejdsmarkedsdeltagelsen
- **indkomstoverførselsordningerne** skal være indrettet sådan, at det kan betale sig at arbejde, og jobsøgningsprocessen skal fremmes med henblik på at holde modtagerne fri af fattigdoms- og ledighedsfælder. Følgende områder står til at skulle reformeres: overførselsindkomsternes konditionalitet, kriterierne for at opnå ydelser og bestemmelserne om, hvor længe sådanne ydelser kan modtages, dækningsgraden, sociale ydelser forbeholdt personer i beskæftigelse, brugen af skattelempelser, de administrative systemer og strammere forvaltning
- **løndannelsessystemer**. For at sikre EU's konkurrenceevne og forbedre beskæftigelsen på tværs af kvalifikationer og geografiske områder er det af afgørende betydning, at arbejdsmarkedets parter og overenskomstforhandlingssystemerne tager højde for sammenhængen mellem lønudvikling og arbejdsmarkedsvilkår og derved muliggør en større differentiering af lønningerne i forhold til produktivitetsudvikling og kvalifikationsforskelle
- **forbedring af arbejdsmarkedets effektivitet**. Der opstår ofte situationer, hvor der samtidig er en høj arbejdsløshedsprocent og mangel på arbejdskraft. Et af de bedste midler til at sikre størst mulig overensstemmelse mellem udbud og efterspørgsel er at øge arbejdstagernes erhvervsmæssige og geografiske mobilitet, f.eks. ved at øge gennemsigtheden og forbedre metoderne til gensidig anerkendelse af erhvervsuddannelsessystemer og at øge den nuværende arbejdsstyrkes opøvelse i vidensamfundets færdigheder. Uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemer spiller en vigtig rolle i forbindelse med forbedring af arbejdsmarkedets effektivitet
- **aktiv aldring**. Det bør gøres mindre tiltrækkende at gå på førtidspension og der bør gøres en øget indsats for at forbedre ældre arbejdstageres muligheder på arbejdsmarkedet, f.eks. ved at indføre ordninger for delvis pensionering
- hindringer for og manglende incitamenter til **kvindernes arbejdsmarkedsdeltagelse**, f.eks. ved bedre muligheder for børnepasning
- **arbejdsmarkedslovgivning**. Der bør foretages en vurdering af de omkostninger, der er forbundet med at udarbejde arbejdskontrakter og bringe dem til ophør med henblik på at skabe den rette balance mellem fleksibilitet og social beskyttelse.

27. De ovenfor skitserede nøgleelementer bør tages op både i de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker og i beskæftigelsesretningslinjerne, samtidig med at der tages behørigt hensyn til andre spørgsmål, der måtte opstå i forbindelse med revisionen af Luxembourg-processen.

3. Den information- og videnbaserede økonomi

28. Der bør lægges flere kræfter i **e-Europa-initiativet**. Udviklingen af bredbåndsnettet bør fremskyndes ved yderligere at tilskynde til konkurrence mellem lokale telekommunikationsnet.
29. **Forskning og udvikling og innovation** er en afgørende drivkraft for det videnbaserede samfund. Bestræbelserne på at fremme FoU og innovation, især FoU inden for erhvervslivet, må styrkes gennem en integreret strategi, herunder øget konkurrence på produktmarkederne, bedre adgang til risikovillig kapital, bedre beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder og bedre netværkssamarbejde og teknologiformidling.
30. **Nye grundlæggende færdigheder og undervisningsmetoder** med henblik på at forbedre den nuværende skolegeneration på videnssamfundet bør udvikles yderligere.

4. Bæredygtig udvikling

31. Den nuværende vækst må under ingen omstændigheder undergrave vækstmulighederne for fremtidige generationer. Økonomiske, sociale og miljømæssige hensyn bør alle tages med i medlemsstaternes og Den Europæiske Unions udformning og koordinering af den økonomiske politik. Rådet henstiller kraftigt, at der gøres brug af markedsinstrumenter i forbindelse med EU-strategien for bæredygtig udvikling.
32. Til opfølgning af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Göteborg bør der gøres en indsats for en korrekt prissætning, så priserne i højere grad afspejler de forskellige aktiviteters reelle sociale omkostninger.
33. Med henblik på at fremme bæredygtigheden bør politikkerne være mere sammenhængende. I den forbindelse er det væsentligt, at der foretages forudgående vurderinger af politikernes virkninger.
34. Det er nødvendigt at vedtage en passende ramme for en EU-energiskat sideløbende med de fremskridt, der gøres med henblik på at vedtage gennemførelsen af det indre marked for energi.

RÅDET (BESKÆFTIGELSE OG SOCIAL- OG ARBEJDSMARKEDSPOLITIK)

(den 7. marts 2002)

1. Det Europæiske Råd i Barcelona er det andet forårstopmøde, der behandler de mandater, der blev fastsat på De Europæiske Råd i Lissabon, Feira, Nice, Stockholm, Göteborg og Laeken med henblik på at nå Den Europæiske Unions strategiske mål for de kommende år: "at blive den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden, en økonomi, der kan skabe en holdbar økonomisk vækst med flere og bedre job og større social samhørighed".
2. Det Europæiske Råd i Barcelona vil også skulle se på, hvilke fremskridt der er opnået med hensyn til gennemførelsen af den europæiske social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden, der blev godkendt i Nice.
3. Rådet (beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedspolitik) den 7. marts 2002 har en meget positiv vurdering af de resultater, der er opnået inden for den europæiske beskæftigelsesstrategi siden dens igangsættelse i 1997 og er enig i, at det er en værdifuld proces såvel i perioder med økonomisk ekspansion som under mindre gunstige omstændigheder.
4. Rådet (beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedspolitik) har ligeledes en meget positiv vurdering af de fremskridt, der er gjort med hensyn til udarbejdelsen af den åbne koordinationsmetode, for at sikre pensionssystemernes bæredygtighed på lang sigt med henblik på en endelig bekræftelse af metoden på Det Europæiske Råd i Barcelona.
5. Formandskabet minder om, at Rådet:
 - ser positivt på Kommissionens sammenfattende rapport og konstaterer, at det er nødvendigt at styrke balancen, sammenhængen, **koordineringen og synkroniseringen mellem den sociale og den økonomiske dimension** inden for Lissabon-strategiens ramme gennem de instrumenter, der anvendes inden for disse to dimensioner, i overensstemmelse med den linje, der er afstukket af Beskæftigelsesudvalget og Udvalget for Social Beskyttelse i deres udtalelser.

Denne koordinering bør navnlig omfatte arbejdet med de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker og den europæiske beskæftigelsesstrategi med henblik på at forbedre sammenhængen mellem disse to processer. Det vil derfor være nødvendigt at synkronisere tidsplanerne, men fortsat bibeholde processernes selvstændige karakter, og Det Europæiske Råd må på sit forårstopmøde lede disse processer sammenhængende og afbalanceret. Det Europæiske Råd vil derfor skulle fastsætte de politiske prioriteter, der skal udarbejdes i Rådets forskellige sammensætninger.

I forbindelse med den europæiske beskæftigelsesstrategi finder Rådet det ikke nødvendigt at fastsætte andre målsætninger end dem, der generelt blev angivet i Lissabon, og mener derfor, at den nye europæiske beskæftigelsesstrategi bør løbe indtil 2010 med en mellemliggende evaluering i 2006. Det er nødvendigt, at der sker en forenkling af processen - uden at denne dog svækkes - herunder navnlig en reduktion af antallet af beskæftigelsesretningslinjer. Den nye strategi skal under hensyntagen til resultaterne af den igangværende evaluering omfatte alle de positive elementer i Luxembourg-processen, der har gjort det muligt for alle medlemsstaterne at gøre fremskridt med hensyn til etableringen af fælles målsætninger og politikker under hensyntagen til deres specifikke karakteristika.

- Det fastholder, at **fuld beskæftigelse** er det vigtigste mål for den økonomiske politik og social- og arbejdsmarkedspolitikken, hvilket kræver, at der skabes flere og bedre arbejdspladser. Det er derfor nødvendigt fortsat at lægge megen vægt på reformer af beskæftigelses- og arbejdsmarkedspolitikken. Det er ligeledes påkrævet at fjerne barrierer for at komme ind på arbejdsmarkedet, fremme aktive beskæftigelsespolitikker og fastholde den forebyggende tilgang og den individualiserede opmærksomhed over for de arbejdsløse for at undgå, at de kommer ud i langtidsledighed, og for at forbedre deres beskæftigelsesegnethed.

Understreger, at for at nå de målsætninger, der blev angivet i Lissabon, bør den europæiske beskæftigelsesstrategi tage særlig højde for de udfordringer, som EU må forudse på lang sigt, navnlig de udfordringer, der følger af befolkningens aldring. Den europæiske beskæftigelsesstrategi bør give alle mulighed for at deltage i arbejdslivet. Den bør ligeledes bidrage til at skabe et dynamisk og effektivt arbejdsmarked, hvor motiverede og uddannede arbejdstagere kan få et produktivt arbejde af høj kvalitet. Strategien bør derfor i passende omfang tilgodese politikker, der forbedrer såvel beskæftigelsesudbuddet som -efterspørgslen.

Der er derfor behov for at gøre fremskridt med hensyn til modernisering og reform af arbejdsmarkedet, styrke vores sociale sikringssystemer, for at de på den ene side tilgodeser de mennesker, der har behov for det, og på den anden side fremmer deltagelsen i arbejdslivet, støtte livslang læring for at sikre vidensamfundet og fremme politikker, der stimulerer og ikke svækker erhvervslivets jobskabelse.

- Det understreger vigtigheden af **kvalitet** i beskæftigelsen. Denne kvalitet, der ikke bør give anledning til nye stivheder på arbejdsmarkedet, vil gøre det muligt at forbedre beskæftigelsesniveauerne. Målsætningen om at skabe bedre job supplerer og styrker derfor målsætningen for at skabe flere job.
- Det understreger nødvendigheden af at styrke **arbejdsmarkedsparternes** rolle i moderniseringen af arbejdets tilrettelæggelse, i forbedringen af dets **kvalitet**, i erhvervsuddannelsen og i adgangen til beskæftigelse og mulighederne for at fastholde denne. Arbejdsmarkedets parter er medansvarlige for at finde en balance mellem fleksibilitet og sikkerhed i beskæftigelsen og gøre det muligt for virksomhederne at være tilpasningsdygtige. De bør navnlig spille en hovedrolle, når det drejer sig om at foregribe og udnytte forandringerne og nå frem til en ligevægt, som sikrer, at virksomhederne fungerer godt, samtidig med at arbejdstagernes interesser tilgodeses. Indførelsen af sociale topmøder er et afgørende fremskridt hen imod denne målsætning. Det, som arbejdsmarkedsparterne kan bidrage med i dette forum, vil uden tvivl være et yderst nyttigt redskab til at udbygge metoder, der egner sig til at styrke deres deltagelse i EØS.

Det bekræfter på ny nødvendigheden af at styrke den sociale integration og **kampen mod udstødelse** i overensstemmelse med, hvad der blev besluttet på Det Europæiske Råd i Nice, og mener til trods for dette fænomens tværfaglige karakter, at det bedste instrument til at opnå inddragelse er arbejde, hvorfor det er vigtigt, at der er et samarbejde mellem arbejdsformidlingerne og de sociale instanser, således at disse begge forbedrer beskæftigelsesegnetheden hos de mennesker, der er socialt udstødte. Beskæftigelse må altid foretrækkes frem for arbejdsløshed, men der bør være nogle minimumsbetingelser til stede, og beskæftigelsen bør give muligheder for at komme videre arbejdsmæssigt.

Det understreger betydningen af en fællesskabsstrategi til bekæmpelse af udstødelse og af medlemsstaternes godkendelse af de nationale planer. Det opfordrer ligeledes Beskæftigelsesudvalget og Udvalget for Social Beskyttelse til at fortsætte arbejdet med at få vedtaget præcise målsætninger for at reducere den sociale udstødelse, idet der tages hensyn til de indikatorer, der blev vedtaget i Laeken, og til fænomenets mange dimensioner.

- Det bekræfter ligeledes, at det er vigtigt, at der udarbejdes en strategi for social beskyttelse i forbindelse med **pensionernes** kvalitet og bæredygtighed, der støtter reformer af pensionssystemerne inden for rammerne af den **åbne koordinationsmetode**, med henblik på at bevare systemernes evne til at opfylde deres sociale mål, sikre finansiel bæredygtighed og tilpasse deres evne til at opfylde samfundets nye behov. For at nå disse mål ser det en stor værdi og nytte i de **fælles mål** og den **arbejdsmetode**, der er udarbejdet med henblik på bekræftelse på **Det Europæiske Råd i Barcelona**.
 - Det understreger nødvendigheden af at fortsætte arbejdet med at fremme **ligestilling mellem mænd og kvinder** og udarbejde foranstaltninger, der kan lette kvindernes adgang til og forbliven på arbejdsmarkedet og udelukke forskelsbehandling. Det er derfor vigtigt at udbygge de foranstaltninger, der skal fremme mulighederne for at forene familie- og arbejdsliv, navnlig ved oprettelse af pasningsordninger for børn og for andre plejekrævende personer. Det finder det ligeledes nødvendigt at skabe en integreret og tværfaglig tilgang med henblik på at afskaffe alle former for vold mod kvinder med samarbejde fra alle involverede politiske sektors side.
6. Formandskabet bemærker, at Rådet ser positivt på de fremskridt, der er opnået med hensyn til udarbejdelsen af **den social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden**, og understreger vigtigheden af de initiativer, der er igangsat de seneste tolv måneder.
 7. Formandskabet konstaterer, at Rådet ser positivt på indholdet af **handlingsplanen vedrørende mobilitet og kvalifikationer** og er enig om at fremhæve betydningen af de tre udfordringer i denne plan: a) at forbedre den faglige mobilitet, b) at fremme den geografiske mobilitet og c) at oprette passende informationskanaler vedrørende beskæftigelses- og uddannelsesmuligheder i EU. Det understreger derfor nødvendigheden af udvikling og anerkendelse af kvalifikationer og kompetencer, herunder ikke formelle, investering i menneskelige ressourcer og en fortsættelse af bestræbelserne på at sikre livslang læring samt modernisering af de offentlige arbejdsformidlinger, og specielt Den Europæiske Arbejdsformidlingsservice (Eures-netværket).
 8. Formandskabet bekræfter Rådets tilslutning til den livslange lærings betydning med henblik på at hjælpe folk til at komme ind og forblive på arbejdsmarkedet og komme videre i deres arbejdsliv, navnlig den rolle som uddannelsessystemer, der er udviklet i et reelt arbejdsmiljø, spiller i den forbindelse.

9. Formandskabet bemærker, at Rådet fremhæver nødvendigheden af at øge **arbejdsmarkedsdeltagelsen for alle og lette ældre arbejdstagers frivillige forbliven på arbejdsmarkedet** som svar på udfordringen i forbindelse med befolkningens aldring. Arbejdsmarkedets parter har en grundlæggende rolle at spille ved fastlæggelsen af de nødvendige politikker. Det fremhæver endvidere, at førtidspension ikke mere bør være den umiddelbare reaktion ved problemer med virksomhedsomstruktureringer. Det er nødvendigt at give ældre arbejdstagere muligheder for at bevare deres arbejde, og Rådet mener, at fleksible modeller for arbejdstilrettelæggelsen (bl.a. deltid og fjernarbejde) og sikring af efter- og videreuddannelse er instrumenter, der bidrager til at virkeliggøre disse muligheder.

Formandskabet konstaterer endvidere, at Rådet vedtager den fælles rapport fra Kommissionen og Rådet med titlen "Forøgelse af arbejdsmarkedsdeltagelsen og fremme af aktiv aldring".

10. Som et nødvendigt supplement til de nævnte beskæftigelsesforanstaltninger fremhæver formandskabet betydningen af reformer af medlemsstaternes pensionssystemer med henblik på at **udformning af en gradvis og fleksibel tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet**, der tilskynder til en frivillig forhøjelse af den reelle pensionsalder i overensstemmelse med den forøgede forventede levetid, letter en gradvis overgang fra fuld erhvervsdeltagelse til pension og stimulerer de ældres aktive deltagelse i det offentlige, sociale og kulturelle liv med henblik på at nå målsætningen om en **aktiv alderdom**.
11. Formandskabet fremhæver vigtigheden af den enighed, der blev opnået i forligsprocessen i forbindelse med afgørelsen om **tilskyndelsesforanstaltninger på beskæftigelsesområdet** med henblik på den fremtidige udarbejdelse af den europæiske beskæftigelsesstrategi inden for rammerne af Lissabon-processen, og understreger institutionernes vilje til gøre informationen om strategiens resultater mere gennemsigtig og tilgængelig for de europæiske borgere og de mest interesserede grupper med særlig vægt på den regionale og lokale dimension.
12. Formandskabet konstaterer, at Rådet tilslutter sig den fælles rapport fra Udvalget for Social Beskyttelse og Udvalget for Økonomisk Politik om principper for omsorg og sundhedsmæssig hjælp til ældre, for at man skal kunne sikre alle adgang til sundhedsydelser af høj kvalitet, for at sundhedssystemernes gennemsigtighed og kvalitet skal blive styrket, og for at den reformproces skal fortsætte, der er indledt med henblik på at gøre omkostningernes udviklingstakt forenelig med en forbedring af de offentlige finansers kvalitet, og som skal gøre det muligt at sikre en passende finansiering af lægehjælp, med alle involverede aktørers nødvendige samarbejde og deltagelse.

Der er derfor enighed om, at det er nødvendigt at indlede og videreudvikle et samarbejde mellem medlemsstaterne i 2002 og 2003 på de områder, hvor der forud for deres fastlæggelse bør foregå en udveksling af god praksis og information samt en diskussion af de fælles udfordringer på europæisk plan, der kan indebære en ekstra nytteværdi med henblik på at nå målene i Lissabon-strategien.

RÅDET (DET INDRE MARKED, FORBRUGERPOLITIK OG TURISME)

(den 1. marts 2002)

RÅDET,

som henviser til det nye strategiske mål for Den Europæiske Union, der blev fastlagt af Det Europæiske Råd i Lissabon, og som ønsker at bidrage til Det Europæiske Råds kommende møde i Barcelona,

som ser med tilfredshed på de fremskridt, der allerede er gjort i form af økonomiske reformer vedrørende åbning af markedet og lavere forbrugerpriser under hensyntagen til forsyningspligten og kvalitetsaspektet i forbindelse med forsyningspligttydelser,

som imidlertid noterer sig, at det i den nuværende økonomiske situation er vigtigt at give nye impulser til produktmarkedsreformer, især på de områder, hvor fremskridtene har været små, på grundlag af den stabilitet, der er en følge af den vellykkede indførelse af euroen, for at nå de mål, der blev fastlagt af Det Europæiske Råd i Lissabon,

som understreger behovet for at styrke erhvervslivets og forbrugernes tillid til markeder, varer og tjenester,

som minder om, at det indre marked, hvis det skal fungere efter hensigten, må bidrage til traktatens mål om at fremme en harmonisk og bæredygtig udvikling af Fællesskabet som helhed og styrke den horisontale integration af økonomisk, social og territorial samhørighed,

som understreger betydningen af velfungerende markeder med henblik på den forestående udvikelse af Den Europæiske Union,

som minder om sit bidrag til Det Europæiske Råd i Göteborg vedrørende en strategi for integration af bæredygtig udvikling og miljøbeskyttelse i politikkerne vedrørende det indre marked¹,

¹ 8970/01 MI 82 ENV 237.

som minder om de aspekter vedrørende det indre marked, der er medtaget i de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker for 2001,

som henviser til den kommende revision og ajourføring af Kommissionens strategi for det indre marked,

som baserer sig på medlemsstaternes og Kommissionens årsrapporter om produkt- og kapitalmarkedernes funktionsmåde i forbindelse med Cardiff-processen,

som videreudvikler sit bidrag af 31. januar 2002 om centrale spørgsmål i de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker for 2002 for så vidt angår det indre marked¹, og som tager hensyn til relevante aspekter vedrørende det indre marked i Kommissionens meddelelse til Det Europæiske Råds forårsmøde i Barcelona med titlen "Lissabon-strategien - gennemføre forandringer"²,

HAR VEDTAGET FØLGENDE KONKLUSIONER:

Skabelse af optimale betingelser for virksomhederne

1. Rådet (det indre marked, forbrugerpolitik og turisme) understreger, at der er behov for at træffe afgørende foranstaltninger til at gennemføre den reformdagsorden, der er vedtaget på skiftende møder i Det Europæiske Råd med henblik på yderligere at forbedre det indre marked som et dynamisk erhvervsklima.
2. Medlemsstaterne bør fortsætte deres bestræbelser på at nedbringe den samlede **statsstøtte**, især ad hoc-støtten, og rette den mod horisontale mål af fælles interesse, herunder økonomisk og social samhørighed. Kommissionen opfordres med henblik herpå til fortsat regelmæssigt at levere oplysninger gennem statsstøtterejestret og resultattavlen.
3. Der bør aktivt tilstræbes en modernisering af **konkurrencereglerne**, således at forslaget herom kan godkendes af Rådet i slutningen af 2002. Konkurrencereglerne skal gennemføres på en sammenhængende måde af Kommissionen og af effektive, uafhængige nationale konkurrencemyndigheder.

¹ 5753/02 MI 12 ECOFIN 37.

² KOM(2002) 14 - 5654/02.

4. Indsatsen for at fremme en hurtig vedtagelse i Rådet og Europa-Parlamentet af lovgivningspakken om **offentlige indkøb** skal intensiveres. Rådet opfordrer navnlig Kommissionen til at fortsætte arbejdet for at lette SMV's adgang til markederne for offentlige indkøb.
5. På baggrund af den høje prioritet, som Rådet og Kommissionen giver **en forenkling og forbedring af de lovgivningsmæssige rammer**, og under hensyntagen til konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Laeken, opfordrer Rådet Kommissionen til at forelægge sin handlingsplan i første halvår 2002 under hensyntagen til navnlig Mandelkern-Gruppens rapport¹. Fællesskabet og medlemsstaterne bør intensivere den igangværende indsats for at forenkle og modernisere lovgivning og administrative procedurer, der har indvirkning på virksomhederne og forbrugerne på fællesskabsplan, nationalt plan og regionalt plan. Endvidere bør retsakter på såvel fællesskabsplan som nationalt plan være ledsaget af en lovgivningsmæssig konsekvensvurdering.
6. Afskaffelsen af tilbageværende **tekniske handelshindringer** bør fortsættes mere intensivt. Der bør udarbejdes en særlig resultattavle, der klart viser de tekniske handelshindringer, der er tilbage, og de medlemsstater, hvor de fortsat findes, samt fremskridtene inden for standardiseringsarbejdet.

Med hensyn til **standardisering** har Rådet vedtaget særskilte konklusioner den 1. marts 2002, hvor der tages hensyn til den strategiske betydning af standardisering for gennemførelsen af forskellige fællesskabspolitikker og nødvendigheden af snarest at overveje en opfølgning af Kommissionens rapport fra september 2001². Standardiseringsorganerne bør især prioritere opstillingen af mål med henblik på at forbedre deres effektivitet og udvikle et gradueret system af nye produkter.

Kommissionen opfordres til snarest muligt at forelægge en rapport om gennemførelsen af Rådets resolution af 28. oktober 1999 om **gensidig anerkendelse**³ samt overveje, hvordan man kan fastlægge de områder, hvor gensidig anerkendelse er mest relevant, og de områder, hvor harmonisering er mest relevant.

¹ 14564/01 MI 195 POLGEN 33.

² KOM(2001) 527 - 12172/01 MI 139 ECO 255 + COR 1.

³ EFT C 141 af 19.5.2000, s. 5.

7. Rådet afventer den rapport, som Kommissionen vil forelægge om spørgsmålet om konsumption af varemærkerettigheder som svar på Europa-Parlamentets beslutning af 3. oktober 2001.
8. En forbedring af det indre marked for **tjenesteydelser** er en afgørende strategisk udfordring for Fællesskabet. Konkurrencen bør styrkes i tjenesteydelsessektoren og støttes af en fjernelse af hindringerne for handel over grænserne og markedsadgang. I den forbindelse opfordrer Rådet Kommissionen til snarest muligt at forelægge den lovede opfølgning af Kommissionens meddelelse med titlen "En strategi for tjenester i det indre marked"¹ og anmoder medlemsstaterne om at samarbejde med Kommissionen i den forbindelse.
9. Der er behov for en yderligere indsats for at fjerne hindringer for **etableringsretten** for fysiske og juridiske personer og for **levering af liberale tjenesteydelser og tekniske tjenesteydelser over grænserne**. Der bør også træffes foranstaltninger til fremme af en forbedret mobilitet inden for EU. Med henblik herpå bør der gives prioritet til det forslag til direktiv om gensidig anerkendelse af akademiske og erhvervsmæssige kvalifikationer, som Kommissionen forventes at forelægge i nærmeste fremtid.
10. Fuldstændig gennemførelse af den samlede lovgivning vedrørende det indre marked er en retlig forpligtelse for alle medlemsstater og en forudsætning for, at det indre marked kan fungere efter hensigten. Selv om der i de senere år er gjort fremskridt med hensyn til at nå dette mål, bør medlemsstaterne styrke deres forpligtelse til en fuldstændig og rettidig **gennemførelse af lovgivningen for det indre marked** og en hurtigere nedbringelse af antallet af ikke-gennemførte retsfor skrifter i overensstemmelse med det midlertidige gennemførelsesmål på 98,5% på tidspunktet for Det Europæiske Råd i Barcelona, således som det blev fastlagt i Stockholm.

I forbindelse med vurderingen af de opnåede resultater bør Det Europæiske Råd i Barcelona overveje, hvilke yderligere foranstaltninger der skal træffes. Kommissionen opfordres også til konsekvent at fortsætte sin indsats som garant for korrekt **anvendelse** og effektiv **håndhævelse** af fællesskabslovgivningen, herunder gennem omgående og effektiv retsforfølgelse af overtrædelser.

¹ KOM(2000) 888 - 5224/01 MI 3.

Opbygning af tillid til markeder, produkter og tjenester

11. Virksomhedernes og forbrugernes tillid til varer og tjenesteydelser samt til markedernes funktionsdygtighed er en væsentlig forudsætning for erhvervsudviklingen i det indre marked. **Forbrugernes tillid til handel over grænserne, herunder e-handel**, vil blive styrket af åbne og tilgængelige markeder og bør fremmes ved øget forbrugerbeskyttelse, ved lettere adgang til oplysninger og til relevante retlige og andre tvistbilæggelsesmekanismer, ved at **sikre høj kvalitet og sikkerhed for varer og tjenesteydelser** og ved regelmæssig **kontrol med prisudviklingen**.
12. Der bør lægges vægt på en effektiv opfølgning af **Kommissionens grønbog om forbrugerbeskyttelse**¹.

Arbejdet med forslaget til forordning om salgsfremmende foranstaltninger bør fortsætte².
13. Med henblik på at forbedre de nuværende **problemløsningsmekanismer** for at styrke erhvervslivets og forbrugernes tillid til det indre marked har Rådet på samlingen den 1. marts 2002 vedtaget særskilte konklusioner om SOLVIT-initiativet³.
14. En fuldstændig og rettidig gennemførelse af **handlingsplanen for finansielle tjenesteydelser** bør prioriteres. Indførelsen af euroen er en yderligere grund til, at det er vigtigt at nedbringe de omkostninger og den tid, der er forbundet med grænseoverskridende handelstransaktioner for forbrugere og virksomheder. I denne sammenhæng er gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning af 19. december 2001 om grænseoverskridende betalinger i euro⁴, den endelige vedtagelse af direktivet om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser⁵ samt en forbedring af sikkerheden ved brug af nye betalingsmidler af særlig vigtighed.
15. Rådet afventer med stor interesse Kommissionens kommende forslag vedrørende offentlige købstilbud.

¹ KOM(2001) 531 - 12613/01 CONSOM 81 MI 143 ENV 477.

² KOM(2001) 546 - 12614/01 MI 144 CONSOM 82 CODEC 993.

³ KOM(2001) 702 - MI 193 ECO 363; OJ L 331, 15.12.2001, s. 79.

⁴ EFT L 344 af 28.12.2001, s. 13.

⁵ Rådets fælles holdning i 12425/1/01 REV 1 CONSOM 79 ECOFIN 257 CODEC 965.

Forsyningsvirksomheder og netværksindustrier

16. Medens der gøres fremskridt med hensyn til at **åbne forsyningsvirksomheder og netværksindustrier** for konkurrence, er der behov for et fornyet tilsagn om at gennemføre de reformer, der blev opnået enighed om i Lissabon, således at det indre marked kan fungere mere effektivt inden for centrale sektorer under behørig hensyntagen til de konklusioner om forsyningspligtigheder, som Rådet vedtog den 26. november 2001¹.
17. Man bør prioritere en enighed på grundlag af forslagene om åbning og videreudvikling af **energimarkedene**, idet der tages hensyn til kravene om, at brugernes behov skal opfyldes, og behovet for gennemsigtighed på markedet ved hjælp af passende reguleringsinstrumenter med henblik på at gennemføre målet om at åbne markederne i disse sektorer.
18. Da det er vigtigt, at Fællesskabet tiltræder Eurocontrol, bør der arbejdes aktivt videre med **initiativerne til et fælles luftrum** med henblik på oprettelse af det fælles europæiske luftrum inden 2004.
19. I overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Stockholm og Laeken og i forlængelse af den første horisontale vurdering af resultaterne i **netværksindustrier, der leverer forsyningspligtigheder**, som Kommissionen har forelagt som led i Cardiff-processen², anmodes Kommissionen om at forelægge flere vurderinger.
20. Der bør træffes foranstaltninger til at sikre en effektiv **samtrafik og interoperabilitet**, især i de sektorer, hvor der konstateres underskud, såsom transport og energi. I denne forbindelse bør arbejdet med Kommissionens forslag om **transeuropæiske net**, bl.a. finansieringen heraf, intensiveres.

¹ 14866/01 MI 200 ECO 372 CONSOM 111.

² SEK(2001) 1998 - 15192/01 UEM 86 ECOFIN 397 MI 209 ADD 2.

Innovationspolitik

21. Der bør lægges særlig vægt på at **forbedre virksomhedernes, især SMV'ernes adgang til informations- og kommunikationsteknologier**, således at virksomhederne kan få den fulde fordel af de muligheder, som disse teknologier frembyder. Ifølge konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Stockholm bør sjette rammeprogram for forskning derfor gøre fuld brug af de nye instrumenter bl.a. til fremme af vidennet, integrerede projekter og fælles gennemførelse af nationale programmer inden for rammerne af programmets målrettede prioriteter, bl.a. under hensyn til behovet for at styrke samhørigheden og de små og mellemstore virksomheder.
22. Der bør fortsat gøres en indsats for at **fremme innovation, forskning og udvikling samt iværksætterånd især i SMV'er** og for at forbedre deres adgang til risikovillig kapital, herunder til start af nye virksomheder i de højteknologiske sektorer, gennem rettidig gennemførelse af handlingsplanen for risikovillig kapital. Der bør tilskyndes til en situation, der er gunstig for private investeringer i forskning og udvikling.
23. Under hensyntagen til konklusionerne fra flere møder i Det Europæiske Råd bør arbejdet med EF-patentet og brugsmodellen videreføres. Som det blev fastslået på Det Europæiske Råd i Laeken, bør **EF-patentet** være et fleksibelt instrument, der indebærer så få omkostninger som muligt, under hensyn til princippet om ikke-diskrimination mellem medlemsstaternes virksomheder, således at der sikres et højt kvalitetsniveau.
24. Der bør endvidere fortsat gøres bestræbelser for at skabe en sammenhængende og effektiv ramme for **ny teknologi**. Dette vil sætte virksomhederne i Fællesskabet i stand til at udnytte det fulde potentiale i bioteknologien, der er en central sektor, samtidig med at de tager behørigt hensyn til forsigtighedsprincippet, respekterer grundlæggende værdier og opfylder etiske og sociale krav. I denne forbindelse hilser Rådet Kommissionens nylige meddelelse om biovidenskab og bioteknologi velkommen.

Opmærksomheden bør i højere grad rettes mod det bidrag, som ny teknologi kan yde til beskæftigelsen, konkurrenceevnen og væksten i EU.

Gennemgang af de metoder, der er anvendt i forbindelse med Cardiff-processen for økonomiske reformer

25. Rådet opfordrer De Faste Repræsentanters Komité til nøje at gennemgå de metoder, der indtil nu har været anvendt i det årlige bidrag til Cardiff-processen med hensyn til aspekterne vedrørende det indre marked, og aflægge rapport til Rådet senest i september 2002.

RÅDET (MILJØ)

(den 4. marts 2002)

STRATEGI FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING

I. Den globale dimension: forberedelse af verdenstopmødet om bæredygtig udvikling

(den 26. august til 4. september 2002 i Johannesburg)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION

1. BEKRÆFTER PÅ NY, at bæredygtig udvikling kræver globale løsninger, der integrerer de økonomiske, sociale og miljømæssige dimensioner på en afbalanceret måde; ANERKENDER, at sunde politikker, demokratiske institutioner, retsstatsprincipperne og overholdelse af menneskerettighederne er forudsætninger for at opnå bæredygtig udvikling, og ERINDRER om den aftale, der blev indgået på Det Europæiske Råds møde i Göteborg om udvikling af den europæiske strategi for bæredygtig udvikling
2. UNDERSTREGER sammenhængen og komplementariteten mellem den interne og den eksterne dimension af strategien for bæredygtig udvikling, forpligtelserne til at øge indsatsen for yderligere at styrke disse indbyrdes forbundne dimensioner og BEKRÆFTER PÅ NY behovet for fuldt ud at gennemføre den interne dimension som aftalt i Göteborg som et middel til at bidrage til at løse globale miljømæssige problemer under hensyntagen til indvirkningen af EU's politikker på resten af verden
3. BEKRÆFTER PÅ NY, at EU bør spille en væsentlig rolle i forbindelse med den globale indsats for at opnå bæredygtig udvikling på alle niveauer
4. GENTAGER, at EU har til hensigt at fremme et handlingsorienteret resultat af verdenstopmødet om bæredygtig udvikling og en effektiv implementering af resultaterne heraf ved at bygge på Agenda 21 og blandt andet Doha-dagsordenen for udvikling, konferencen om udviklingsfinansiering i Monterrey og de internationalt aftalte udviklingsmål og -målsætninger, navnlig dem i millenniumerklæringen.

EU ser frem til et resultat af verdenstopmødet om bæredygtig udvikling, der både rummer globale politiske forpligtelser til bæredygtig udvikling og partnerskaber mellem regeringer, det civile samfund og den private sektor

5. BEKRÆFTER tilsagnet fra Göteborg om snarest muligt at nå FN-målet for offentlig udviklingsbistand på 0,7% af BNP og om at gøre konkrete fremskridt hen imod dette mål inden verdenstopmødet om bæredygtig udvikling i Johannesburg i 2002, Rådets tilsagn om at ville vurdere de midler og den tidsplan, der skal gøre det muligt for hver af medlemsstaterne at nå De Forenede Nationers målsætning for udviklingshjælp om at yde 0,7% af BNP, samt dets løfte om at fortsætte indsatsen for at forbedre instrumenterne til udviklingssamarbejde, navnlig i de lande, der er ramt af kriser eller konflikter
6. MINDER OM, at bæredygtig udvikling er et primært mål både i vores interne og i vores eksterne politikker. Integration af bæredygtighedsdimensionen i bilaterale og multilaterale samarbejdsaftaler, som Den Europæiske Union indgår, blandt andet med nabolande i Middelhavsområdet og i Øst- og Centraleuropa, bør videreføres
7. UNDERSTREGER, at de vigtigste udfordringer for EU i forbindelse med den globale dimension af bæredygtig udvikling er følgende:
 - 1) Udryddelse af fattigdom og fremme af social udvikling samt sundhed
 - 2) At få globaliseringen til at fungere til gavn for bæredygtig udvikling
 - 3) Bæredygtige produktions- og forbrugsmønstre
 - 4) Bevaring og bæredygtig forvaltning af natur- og miljøressourcer
 - 5) Styrkelse af styring med henblik på bæredygtig udvikling på alle niveauer, navnlig international styring af miljøet, herunder offentlig deltagelse
 - 6) Midler til gennemførelse heraf, herunder kapacitetsopbygning og teknologisk samarbejde
8. NOTERER SIG, at FN's generalsekretær vurderer, at selv om der er sket fremskridt i retning af bæredygtig udvikling siden UNCED, har fremskridtene været ujævne. Politikkerne og programmerne for bæredygtig udvikling har på alle niveauer ofte været ude af stand til på én gang at opfylde økonomiske, sociale og miljømæssige mål

9. UDTRYKKER TILFREDSHED MED, at Kommissionen har fremlagt meddelelsen: "Mod et globalt partnerskab for bæredygtig udvikling", der bidrager til at udvikle EU's strategi for bæredygtig udvikling ved at behandle EU's indsats for bæredygtig udvikling i et globalt perspektiv og foreslår strategiske elementer til en "global aftale" på verdensstopmødet om bæredygtig udvikling i Johannesburg. Disse elementer og EU's øvrige bidrag vil sammen med drøftelserne om bæredygtig udvikling på Det Europæiske Råd i marts 2002 i Barcelona - på baggrund af konklusionerne fra Göteborg - være med til at forberede EU's samlede politik for bæredygtig udvikling. Kommissionens meddelelse og EU's yderligere forberedelser til verdensstopmødet om bæredygtig udvikling vil blive behandlet i relevante rådssammensætninger, og der vil blive forelagt konklusioner om den globale dimension for Det Europæiske Råd i Sevilla

10. FINDER, at integration af og sammenhæng i interne og eksterne politikker er nødvendige for at sikre, at EU's økonomiske, sociale og miljømæssige mål gensidigt støtter hinanden, og at EU rent faktisk bidrager til bæredygtig udvikling på alle niveauer. Med henblik herpå og i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Göteborg bør der gennemføres en bæredygtighedsvurdering for alle væsentlige interne og eksterne forslag til politikker, hvori deres økonomiske, sociale og miljømæssige følger analyseres. Processen med at tilpasse centrale EU-politikker bør også videreføres

11. UDTRYKKER TILFREDSHED MED resultatet af det andet forberedende møde i New York, der vil være et nyttigt udgangspunkt for forhandlingerne under det tredje forberedende møde. Det fremtidige arbejde bør fokusere på en række sammenhængende og målrettede prioriteter, på en balance mellem forskellige gruppers og regioners interesser og på integration af alle den bæredygtige udviklings tre dimensioner i alle de spørgsmål, som tages op

12. UNDERSTREGER, at Den Europæiske Union forpligter sig til at fremme god forvaltningspraksis, herunder offentlig deltagelse, på alle niveauer. For så vidt angår den miljømæssige dimension bør resultatet af det tredje møde i UNEP's Styrelsesråd/det globale miljøforum på ministerplan i Cartagena (Colombia) anses for et nyttigt bidrag til processen vedrørende international styring på området bæredygtig udvikling. Det er i den sammenhæng vigtigt at styrke UNEP's bidrag til verdensstopmødet om bæredygtig udvikling og opfølgningen heraf

13. UNDERSTREGER, at ikke mindst de udviklede lande har et ansvar for at tage de nuværende og kommende udfordringer op i forbindelse med bæredygtig udvikling og for at bistå udviklingslandene i deres bestræbelser på at opnå bæredygtig udvikling. Samtidig er udviklingslandenes interne politikker og et effektivt bidrag fra de internationale institutioner af afgørende betydning i denne sammenhæng.

Som led i forberedelserne til Johannesburg og i tiden derefter vil EU's forpligtelse på bæredygtig udvikling kræve, at der træffes betydelige foranstaltninger, herunder bl.a.:

- fremme af bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre ved at afskære forbindelsen mellem økonomisk vækst og miljønedbrydning under hensyn til økosystemernes bæreevne. Dette vil kræve passende rammer i form af en politik til fremme af miljøeffektivitet samt kapacitetsopbygning
- integration af udviklingslandene i den økonomiske verdensorden, navnlig gennem iværksættelse af Doha-dagsordenen for udvikling, og bistand til at sikre, at handelspolitikkerne og investeringsstrømmene bidrager til en bæredygtig udvikling. En miljømæssigt og socialt ansvarlig investerings- og virksomhedspraksis bør fremmes. Der bør opmuntres til bæredygtige direkte udenlandske investeringer i udviklingslandene og eksportkreditter, der er forenelige med bæredygtig udvikling
- fremme af partnerskaber med henblik på bæredygtig udvikling med internationale organisationer, regeringer, det civile samfund, den private sektor og andre berørte parter. Europæiske ikke-statslige aktører, virksomhedsorganisationer og offentlige, herunder lokale, myndigheder bør tilskyndes til at bidrage til etableringen af sådanne partnerskaber ved at videregive deres erfaringer og fremme en fælles indsats med de tilsvarende organisationer i andre regioner

- iværksættelse af ikke mindst EU-initiativer vedrørende bl.a.: 1) et strategisk partnerskab med deltagelse af regeringer og andre berørte parter med henblik på adgang til sikkert drikkevand og spildevandsafledning samt bæredygtig forvaltning af vandressourcer på grundlag af princippet om integreret forvaltning af afvandingsområder, 2) energi som middel til udryddelse af fattigdom og fremme af bæredygtig udvikling med særlig vægt på adgang til bæredygtige energiressourcer, forbedret energieffektivitet, rene teknologier og vedvarende energi, 3) metoder til særlig at rette opmærksomheden mod Afrika, bl.a. gennem støtte til kontinentets egne initiativer, herunder NEPAD, 4) snarlig ratifikation af en række internationale instrumenter (navnlig om klima, biosikkerhed, POP og PIC)
14. MENER, at gennemførelsen af den globale dimension regelmæssigt bør tages op som en integrerende del af den samlede EU-pakke vedrørende strategien for bæredygtig udvikling på Det Europæiske Råds forårsmøder. Resultaterne og opfølgningen af topmødet i Johannesburg bør til sin tid specifikt tages op til drøftelse.

II. Den miljømæssige dimension

INDLEDNING

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

ERINDRER OM, at Det Europæiske Råd i overensstemmelse med den strategi for bæredygtig udvikling, der blev vedtaget på Det Europæiske Råds møde i Göteborg, på sine forårsmøder vil gøre status over de fremskridt, der er opnået med hensyn til gennemførelsen af denne strategi, og udstikke nærmere politiske retningslinjer for, hvorledes bæredygtig udvikling fremmes, og at Det Europæiske Råd i Barcelona vil indlede denne nye politiske tilgang på grundlag af en afvejet og koordineret analyse af strategiens tre dimensioner (den sociale, økonomiske og miljømæssige), når det fastlægger, gør status over, vurderer og overvåger Den Europæiske Unions strategipolitiske hovedlinjer;

15. FREMHÆVER, at fortsat handling er nødvendig for at nå frem til en bæredygtig udvikling og UNDERSTREGER med henblik herpå behovet for fuldt ud at gennemføre strategien for bæredygtig udvikling og dens miljøprioriteter, bl.a. ved hjælp af de aktioner og foranstaltninger, som blev vedtaget i Rådets konklusioner af 3. december* og 12. december 2001**, samt udstikke yderligere retningslinjer på nogle prioriterede områder for de kommende måneder;

DEN EKSTERNE OG GLOBALE DIMENSION: AFSLUTNING AF ARBEJDET MED EN SAMLET PAKKE OM BÆREDYGTIG UDVIKLING

16. ERINDRER OM, at det i overensstemmelse med strategien for bæredygtig udvikling fremgår af den køreplan, som Rådet (almindelige anliggender) har forelagt, at det er væsentligt, at der vedtages en samlet pakke om bæredygtig udvikling, som indeholder den interne dimension, der blev vedtaget i Göteborg, og som skal suppleres med den eksterne og globale dimension; den pakke skal forelægges i rette tid som EU's konkrete bidrag til forberedelsen af verdens-topmødet om bæredygtig udvikling (august/september 2002);
17. BEKRÆFTER PÅ NY forbindelserne og komplementariteten mellem den interne og den eksterne dimension med henblik på at sikre bæredygtig udvikling på alle planer i overensstemmelse med principperne i Rio-erklæringen fra 1992 om miljø og udvikling;

INTEGRATION AF MILJØHENSYN I DE SEKTORSPECIFIKKE POLITIKKER

18. BEKRÆFTER PÅ NY betydningen af at fortsætte og styrke processen vedrørende integration af miljøhensyn i de sektorspecifikke politikker som en af de væsentligste og supplerende processer med henblik på bæredygtig udvikling sammen med strategien for bæredygtig udvikling og sjette miljøhandlingsprogram; BIFALDER dels, at Rådet (Økofin og almindelige anliggender) henholdsvis den 5. og 11. marts 2002 agter at vedtage strategier for integration af miljøhensyn, dels Rådets bidrag til Det Europæiske Råd i Barcelona om integration af miljøhensyn i fiskeripolitikken, hvis strategi og foreløbige indikatorer efter tidsplanen skal vedtages inden udgangen af 2002;

* dok. 14589/01 - Miljørelaterede overordnede indikatorer for bæredygtig udvikling.

** dok. 15280/01 - EU-strategi for bæredygtig udvikling: opfølgning af Det Europæiske Råds møde i Göteborg med hensyn til miljøaspekterne.

19. UNDERSTREGER Det Europæiske Råds vigtige rolle i forbindelse med udarbejdelse, opfølgning og fremme af politiske retningslinjer for denne integrationsproces og MINDER om behovet for en umiddelbar og effektiv gennemførelse af de vedtagne strategier og for regelmæssig evaluering, opfølgning og overvågning af deres gennemførelse i overensstemmelse med de frister, der er fastsat i strategierne; med henblik herpå bør der udvikles yderligere indikatorer, der gør det muligt dels at foretage en objektiv vurdering af strategiernes anvendelse, dels at indføre kort-, mellem- og langfristede mål og tidsplaner;
20. ANSER direktiv 2001/42/EF om vurdering af bestemte planers og programmets indvirkning på miljøet for et vigtigt instrument til at opnå en fyldestgørende integration af miljøhensyn i andre sektorer;

SAMMENFATTENDE RAPPORT

21. NOTERER SIG Kommissionens rapport "Lissabon-strategien - gennemføre forandringer"; DELER i forlængelse af de retningslinjer, der blev fastlagt i Göteborg, Kommissionen syn på behovet for at gå fra strategi til gennemførelse; FINDER, at rapporten ikke i tilstrækkeligt omfang medtager miljødimensionen og UNDERSTREGER, at det er nødvendigt, at den næste udgave af rapporten afspejler miljøspørgsmål på en bredere og mere omfattende måde, således at der kan tilvejebringes en ny tilgang til politisk beslutningstagning, hvor de tre dimensioner af bæredygtig udvikling behandles på en mere afvejet måde med stadig større integration for øje og i overensstemmelse med køreplanen;
22. BEKRÆFTER PÅ NY som anført i konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Göteborg nødvendigheden af bæredygtighedsvurderinger af EU's større interne og eksterne politikker og HILSER MED GLÆDE, at Kommissionen i sin meddelelse, der blev forelagt i december 2001, udtrykker vilje til bedre og enklere lovgivningsmæssige rammer og i den sammenfattende rapport oplyser, at den vil fremlægge en ordning for bæredygtighedsvurderinger, som skal være på plads inden udgangen af 2002, og OPFORDERER Kommissionen til at indføre denne ordning snarest muligt og således tage hensyn til analysen af de tre dimensioner af bæredygtig udvikling på en afvejet måde samt de relevante bestemmelser i sjette miljøhandlingsprogram;

23. FREMHÆVER fordelene ved at udvikle og anvende mere miljøvenlige teknologier med bedre udnyttelse af ressourcerne i en videnbaseret økonomi, således at der skabes vækst og beskæftigelse samt en omlægning i retning af bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre, og således at afkobling af økonomisk vækst og ressourceudnyttelse fremmes;
24. BIFALDER, at Kommissionen i sin sammenfattende rapport oplyser, at den i forlængelse af den kommende rapport om miljøteknologier har i sinde at udarbejde en handlingsplan til håndtering af hindringer for disses udbredelse;
25. MINDER OM, at Det Europæiske Råd i Göteborg tilføjede en miljødimension til Lissabonstrategien; MENER, at EU bør blive en meget ressourceeffektiv økonomi og udnytte energien og naturressourcerne på en sådan måde, at miljøets bæreevne respekteres, og understreger derfor vigtigheden af Barcelona-mødets bidrag til gennemførelse af strategien for bæredygtig udvikling, som udviklet i Göteborg;
26. OPFORDRER Kommissionen til at udarbejde en strategi med henblik på at øge alle aktørers bevidsthed om miljøet og bæredygtig udvikling, herunder udbredelse af EU's strategi på dette område;

INDIKATORER

27. TAGER I BETRAGTNING, at Rådet med henblik på fastsættelse af de overordnede miljøindikatorer med tilknytning til strategien for bæredygtig udvikling har vedtaget en liste over miljørelaterede overordnede indikatorer, som Kommissionen har medtaget i sin sammenfattende rapport, og at Rådet har henstillet, at der udarbejdes et arbejdsprogram for den videre udvikling af den åbne liste over indikatorer; FREMHÆVER vigtigheden af at sikre koordinations mellem forskellige processer i forbindelse med fastlæggelsen af indikatorer;
28. BEKLAGER, at Kommissionen ikke er i stand til at afgive rapporten om tilgængeligheden af oplysninger og metoder til udvikling af nye indikatorer for bæredygtig udvikling og det forslag til arbejdsplan, som Rådet anmodede Kommissionen om i sine konklusioner fra december; noterer sig, at de vil blive forelagt af Kommissionen i tide inden samlingen i Rådet (miljø) i oktober 2002;

29. MINDER OM de prioriteter, som Rådet har opstillet^{*}, OPFORDERER Kommissionen, herunder Eurostat, samt Det Europæiske Miljøagentur og medlemsstaterne til at udarbejde de nødvendige indikatorer vedrørende folkesundheden, navnlig kemikalier, og vedrørende bæredygtig forvaltning af naturressourcerne, navnlig vand, biologisk mangfoldighed såvel i havene som på landjorden, og ressourceanvendelse, således at Rådet i efteråret kan vedtage en række indikatorer, der skal tages hensyn til ved udarbejdelsen af de sammenfattende rapporter fra og med 2003 og i forbindelse med overvågningen og vurderingen af bæredygtig udvikling;
30. OPFORDERER Det Europæiske Råd til at støtte en bedre balance mellem de miljømæssige, sociale og økonomiske indikatorer for at afspejle den rette balance mellem de tre dimensioner af bæredygtig udvikling;

FREMTIDIGE RETNINGSLINJER

Strategier for bæredygtig udvikling

31. HENSTILLER til medlemsstaterne at fremme, styrke og supplere EU's strategi for bæredygtig udvikling ved at gennemføre nationale strategier for bæredygtig udvikling på de relevante niveauer og tilskynde til lokale Agenda 21-processer; ERINDRER OM, at Det Europæiske Råd og Rådet har henstillet til medlemsstaterne, at de udarbejder nationale strategier for bæredygtig udvikling inden for rammerne af brede og passende nationale høringsprocesser, baseret på bred offentlig enighed, og at medtage evaluerings- og opfølgingsprocedurer med anvendelse af indikatorer, og TILSKYNDER medlemsstaterne til at fuldføre dette arbejde inden verdens-topmødet om bæredygtig udvikling, således at der sikres overensstemmelse mellem EU's og medlemsstaterne i denne henseende;
32. UNDERSTREGER betydningen af, at der indarbejdes kriterier for bæredygtighed i politikkerne for fysisk planlægning og byplanlægning inden for rammerne af de nationale, regionale og/eller lokale strategier for bæredygtig udvikling;

^{*} Jf. dok. 14589/01.

Klimaændringer

33. SER MED TILFREDSHED PÅ beslutningen om Det Europæiske Fællesskabs ratifikation af Kyoto-protokollen og OPFORDRER INDTRÆNGENDE medlemsstaterne til at afslutte de nationale ratifikationsprocedurer inden juni 2002 (så protokollen kan træde i kraft inden verdenstopmødet om bæredygtig udvikling i august-september 2002);
34. Minder om sine konklusioner om klimaændringer af 12. december 2001 og OPFORDRER INDTRÆNGENDE Kommissionen og medlemsstaterne til at fortsætte arbejdet med at undersøge eventuelle yderligere fælles og koordinerede politikker og foranstaltninger i bestræbelserne på at reducere drivhusgasemissionerne ud over dem, der blev foreslået for første fase af det europæiske klimaændringsprogram, og til at gøre betydelige fremskridt vedrørende andre forslag under behandling med henblik på at sikre overensstemmelse med de kvantitative emissionsbegrænsnings- og reduktionsforpligtelser i henhold til Kyoto-protokollen, så de kan gennemføres rettidigt;
35. OPFORDRER Kommissionen og medlemsstaterne til at fortsætte arbejdet med at gennemføre Fællesskabets initiativer, som er indeholdt i handlingsplanen om energieffektivitet, og strategierne for vedvarende energikilder;

Fremtidige prioriteter i forbindelse med gennemførelsen af strategien for bæredygtig udvikling

36. MINDER OM behovet, som omtalt i Göteborg-konklusionerne, for at afkoble den økonomiske vækst fra væksten i transport, navnlig ved at omlægge transporten fra vejtransport til jernbanetransport, transport ad vandveje og offentlig persontransport samt kilderelaterede foranstaltninger og rene teknologier;
37. FINDER det vigtigt at undersøge mulighederne for yderligere fremskridt hen imod bæredygtig udvikling, navnlig ved at kortlægge de hindringer, som kan hæmme afkobling af økonomisk vækst fra ressourceudnyttelse;
38. MENER i overensstemmelse med målet i strategien for bæredygtig udvikling om at bremse tilbagegangen i den biologiske mangfoldighed inden 2010 og under hensyntagen til sjette miljøhandlingsprogram samt konventionen om den biologiske mangfoldighed, at fremskridt på følgende områder er en prioritet:

- fuld integration af hensynet til beskyttelse og bevarelse af den biologiske mangfoldighed i alle relevante sektorer og aktiviteter og gennemførelse af Fællesskabets handlingsplaner vedrørende biologisk mangfoldighed med hensyn til bevaring af naturressourcer, landbrug, fiskeri samt udvikling og økonomisk samarbejde, således at der sikres komplementaritet mellem Fællesskabets handlingsplaner og de nationale foranstaltninger;
 - fremme af de foranstaltninger, der er nødvendige for en effektiv gennemførelse af fællesskabspolitikken vedrørende biologisk mangfoldighed, herunder fællesskabsstrategien for biologisk mangfoldighed, især ved at Natura 2000-nettet etableres endeligt, og der tilvejebringes tilstrækkelige tekniske og finansielle instrumenter og foranstaltninger til dets fulde gennemførelse og til beskyttelsen uden for Natura 2000-områder af arter, der er beskyttede i henhold til naturtype- og fugledirektiverne;
 - iværksættelse af foranstaltninger til fremme af adgang til og retfærdig og ligelig del i gevinsten ved udnyttelse af genressourcer og traditionelle metoder;
 - udvikling af nødvendige supplerende foranstaltninger, såsom forebyggelse og kontrol samt udryddelse af fremmede, invasive arter, der kan tilføje den biologiske mangfoldighed alvorlige skader;
 - vedtagelse og iværksættelse af foranstaltninger til opretholdelse af den biologiske mangfoldighed i skove og andre vigtige økosystemer ved at oprette internationale miljønetværk.
39. OPFORDRER Kommissionen til hurtigt at forelægge sit forslag til Det Europæiske Fællesskabs ratifikation af Cartagena-protokollen om biosikkerhed og OPFORDRER INDTRÆNGENDE de medlemsstater, som endnu ikke har afsluttet deres nationale ratifikationsprocedurer, til at gøre dette, således at både Fællesskabet og medlemsstaterne kan ratificere protokollen inden verdenstopmødet om bæredygtig udvikling (august-september 2002);
40. FINDER, at der på fællesskabsniveau må gennemføres foranstaltninger til beskyttelse af jordressourcerne, og OPFORDRER Kommissionen til så hurtigt som muligt at forelægge en meddelelse om omfattende beskyttelse af jordkvaliteten, der kan danne grundlag for en fremtidig fællesskabsstrategi for beskyttelse af jordressourcerne;

41. OPFORDRER INDTRÆNGENDE Kommissionen til at forelægge sin hvidbog om integreret produktpolitik, temastrategien om bæredygtig ressourceudnyttelse og temastrategien om genvinding af affald;
42. FINDER det vigtigt at fremme anvendelsen af fiskale foranstaltninger, herunder en rettidigt forelagt og hensigtsmæssig fællesskabsramme for energibeskatning, med henblik på at fremme et skifte til en mere effektiv energianvendelse samt renere energi og transport og på at fremme teknologisk fornyelse;
43. MINDER OM, hvor stor vægt det lægger på de prioriteter, der er kortlagt i sjette miljøhandlingsprogram, og den rettidige udvikling af alle påkrævede foranstaltninger;
44. FINDER, at det for at opnå bæredygtig mobilitet er vigtigt at fremme omlægningen til mere miljøvenlige transportmidler og transportformer, og under hensyntagen til regionale og lokale forskelle i og mellem medlemsstaterne og kandidatlandene, hvor det er relevant, at prioritere infrastrukturinvesteringer til offentlig transport og jernbaner, indre vandveje, kystnær skibsfart, intermodal transport og effektive samtrafikforbindelser i foranstaltningerne til gennemførelse af den fælles transportpolitik i perioden indtil 2010; NOTERER SIG i denne forbindelse Kommissionens nylige forelæggelse af sin hvidbog om transportpolitik;
45. NOTERER SIG i betragtning af bytrafikkens påvirkning af miljøet og livskvaliteten i byerne og dens alvorlige konsekvenser for det globale miljø, f.eks. i form af klimaændringer, at Kommissionen agter at forelægge en meddelelse om bytrafik;
46. OPFORDRER Kommissionen til at udvikle en strategi for styringen af de teknologiske risici, samtidig med at der tages hensyn til de sociale, økonomiske og miljømæssige udfordringer i forbindelse med spørgsmålet om bæredygtig byudvikling;
47. MINDER som følge af konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Nice (december 2000) vedrørende forsigtighedsprincippet om, at det er nødvendigt at præcisere ordningerne for dets anvendelse;

Kandidatlande

48. LÆGGER på baggrund af, at Kommissionens sammenfattende rapport fra 2003 vil omfatte kandidatlandene, vægt på, at disse allerede i førtiltrædelsesperioden tager politikker og mål i fællesskabsstrategien for bæredygtig udvikling i betragtning, således at den sammenfattende rapport for 2003 også dækker disse lande;

Fremme af bæredygtighed

49. FINDER, at der for at nå de langsigtede mål i EU's strategi for bæredygtig udvikling på lang sigt må tages initiativer og gøres status, og for at bidrage til den årlige status på Det Europæiske Råds forårsmøde vil Rådet i lyset af Kommissionens sammenfattende rapport, udviklingen og gennemførelsen af sjette miljøhandlingsprogram samt miljøintegrationsprocessen og andre passende bidrag vedtage årlige konklusioner, som udstikker retningslinjerne for miljødimensionen i den strategi for bæredygtig udvikling, der skal forelægges for Det Europæiske Råd på forårsmødet;
50. Rådet noterer sig, at Kommissionen agter at udarbejde en årlig miljørapport, som vil kunne bidrage til arbejdet i Rådet (miljø) med den forberedende fase af forårstopmødet.

LISTE OVER DOKUMENTER/RAPPORTER
TIL DET EUROPÆISKE RÅD

- Meddelelse fra Kommissionen til Det Europæiske Råds forårsmøde i Barcelona -Lissabonstrategien - gennemføre forandringer (sammenfattende rapport)
[dok. 5654/02]

og

- Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene: Lissabonstrategien – gennemføre forandringer
[dok. 5654/02 ADD 1 + REV 1 (fr,de,en) + ADD 2]
- Rapport fra Kommissionen om gennemførelsen af de overordnede økonomiske retningslinjer for 2001
[dok. 6641/02 + ADD 1]
- Meddelelse fra Kommissionen: Oversigt over indførelsen af eurosedler og -mønter
[dok. 7020/02]
- Årsrapport fra Udvalget for Økonomisk Politik om strukturreformer 2002
[dok. 6636/02]
- Rådets første rapport vedrørende sundhedsvæsen og ældrepleje
[dok. 6361/02 + COR 1 (en)]
- Fælles rapport fra Kommissionen og Rådet: "Forøgelse af arbejdsmarkedsdeltagelsen og fremme af aktiv aldring"
[dok. 6707/02]
- Detaljeret arbejdsprogram for opfølgning af uddannelsessystemernes mål i Europa
[dok. 6365/02]
- Kommissionens aktionsplan vedrørende kvalifikationer og mobilitet
[dok. 6299/02]
- Meddelelse fra Kommissionen: "Realiseringen af et europæisk område for livslang læring"
[dok. 14440/01]
- Formandskabets konklusioner om vold mod kvinder
[dok. 6994/02]
- Rapport fra Rådet om en strategi for integreringen af hensynet til miljø og bæredygtig udvikling i de økonomiske politikker
[dok. 6913/02]

- Meddelelse fra Kommissionen: Resultattavle for gennemførelsen af den social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden
[dok. 6488/02]
 - Meddelelse fra Kommissionen: "Biovidenskab og bioteknologi – En strategi for Europa"
[dok. 6415/02]
 - Formandskabets plan for opfølgning af konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Göteborg om EU's strategi for bæredygtig udvikling (SDS)
[dok. 6837/1/02 REV 1]
 - Strategi med henblik på integration af miljøhensyn i de eksterne politikker, der hører under Rådet (almindelige anliggender)
[dok. 6927/02]
 - Bidrag fra Rådet (fiskeri): Integration af miljøhensyn og bæredygtig udvikling i den fælles fiskeripolitik
[dok. 6288/02]
 - Udkast til rapport fra Det Europæiske Råd til Europa-Parlamentet om Den Europæiske Unions fremskridt i 2001
[dok. 6802/02]
-